

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie C - Número 145 / II Legislatura / Setè període

Dimarts, 16 de juny de 1987

Comissió del Síndic de Greuges

Presidència
de la Il·lustre Sra. Rosa Barenys

Informe presentat
pel Síndic de Greuges al Parlament (Any 1986)

SUMARI

La sessió s'obre a dos quarts d'onze del matí i onze minuts.

Informe presentat pel Síndic de Greuges al Parlament (Any 1986) (Punt únic de l'ordre del dia.)

Presentació : *H. Sr. Síndic de Greuges (p. 1972).*

Intervenció G. p. Popular : *I. Sr. Fernández Díaz (p. 1975).*

Intervenció G. p. d'Esquerra Republicana : *I. Sr. Casanovas (p. 1976).*

Intervenció G. Socialista : *I. Sr. Casares (p. 1976).*

Intervenció G. p. Convergència i Unió : *I. Sr. Colomines (p. 1978).*

L'I. Sr. Fernández Díaz intervé per fer uns aclariments (p. 1980).

La sessió se suspèn a tres quarts de dotze del matí i catorze minuts i es reprèn a un quart d'una del migdia i set minuts.

Resposta conjunta : *H. Sr. Síndic de Greuges (p. 1981).*

La sessió s'aixeca a dos quarts d'una del migdia i catorze minuts.

S'obre la sessió a dos quarts d'onze del matí i onze minuts. Presideix la sessió la I. Sra. Barenys, acompanyada del Vice-president, I. Sr. Montaña, i del Secretari, I. Sr. Viñas. Assisteix la Mesa el lletrat Sr. Pau.

Hi són presents les diputades i els diputats membres de la Comissió I. Sr. Colomines, I. Sr. Martínez i Planas (en substitució de l'I. Sr. Graells), I. Sr. Ramírez, I. Sra. Servitje, I. Sr. Descals, I. Sr. Renau, I. Sra. Rúbies, I. Sr. Camps i Vallejo i I. Sr. Vendrell, pel G. p. de Convergència i Unió; I. Sr. Casares, I. Sr. Oliart, I. Sr. Pallach i I. Sr. Planas, pel G. Socialista; I. Sr. Fernández Díaz, pel G. p. Popular, i I. Sr. Casanovas, pel G. p. d'Esquerra Republicana.

En aquesta sessió acompanya el Síndic de Greuges, H. Sr. Frederic Rahola i d'Espona, l'Adjunt del Síndic de Greuges, Sr. Jaume Giné i Daví.

Ordre del dia

Punt únic : Debat de l'Informe presentat pel Síndic de Greuges al Parlament.

La Sra. PRESIDENTA : Bon dia, senyores i senyors diputats; anem a començar aquesta sessió informativa.

Primer que res, donem la benvinguda a l'Honorable Síndic de Greuges i al seu Adjunt, senyor Jaume Giné, i entrem de seguida a la informació que ell ens ha de donar respecte a l'informe presentat i publicat en el *Butlletí Oficial del Parlament*, al número 197, el qual suposo que tots vostès ja coneixen.

Té la paraula, doncs, l'Honorable Síndic.

El Sr. SÍNDIC DE GREUGES (Frederic Rahola) : Il·lustre senyora Presidenta, senyores i senyors diputats, les meves primeres paraules en aquesta sessió han de ser per tornar a agrair el suport que tots els diputats membres d'aquesta Comissió parlamentària han donat sempre a la nostra institució, sense el qual l'exercici de les nostres funcions no hauria estat possible ni eficaç. I agraim especialment totes les observacions i els suggeriments que en sessions anteriors els diversos grups parlamentaris ens han adreçat amb una voluntat sincera de col·laboració. Aquestes observacions han facilitat l'exercici de la nostra tasca i ens encoratgen encara més a prosseguir en el treball pels objectius pels quals el Parlament va aprovar, ara fa tres anys, la Llei del Síndic de Greuges.

Presentem aquest tercer informe anual quan s'escauen dos anys i mig del funcionament del servei de la Institució; és a dir, la meitat del temps que ens ha confiat el Parlament per exercir la missió estatutària de defensar els drets humans i les llibertats públiques dels ciutadans. Una missió que sempre hem orientat des d'una doble perspectiva : supervisar l'actuació de l'Administració pública de Catalunya a fi que se'n corregeixin les possibles illegalitats, irregularitats, demores o silenci, i tot indici d'arbitrarietat i desviació dels organismes administratius, i, en segon lloc, cooperar amb l'Administració en la recerca de solucions justes i equitatives als problemes plantejats pels ciutadans, mitjançant les recomanacions o els suggeriments que, de manera raonada, el Síndic de Greuges li adreça.

En aquesta sessió d'avui no pretenem fer un resum de l'Informe que la Comissió ja coneix, sinó assenyalar-ne algunes dades o aspectes significatius i que permeten entre els presents

un diàleg obert i constructiu.

El nombre de queixes rebudes el 1986 ha estat de 1.211. En relació amb l'any precedent, s'observa una certa disminució que s'explica, en part, pel fet que la informatització dels serveis ha permès una més acurada selecció i agrupació dels expedients.

D'altra banda, l'oficina d'informació de la Institució ha resolt immediatament nombroses queixes verbals, mitjançant gestions telefòniques o, simplement, donant assessorament i orientació directa a l'interessat, sense necessitat d'obrir un expedient de queixa. En relació amb els anys anteriors, continua disminuint el nombre de queixes inadmeses —un 29%—, vist que els escrits són cada vegada més ben raonats i ajustats a l'àmbit de competència de la Institució; paralelment, s'observa un creixent augment de la qualitat i complexitat dels assumptes plantejats, que ha provocat l'increment gradual de les queixes admeses a tràmit : un 65%. També cal destacar un creixement significatiu de les queixes collectives, que representen el 24% del total.

D'altra banda, la nostra institució, recollint una observació feta per alguns portaveus dels grups parlamentaris en l'anterior compareixença, en el sentit d'incrementar l'obertura d'expedients d'ofici, durant l'any 1986 ha iniciat d'ofici un total de 38 expedients. Molts d'aquests són recollits al llarg de l'Informe.

Com a complement de les dades que consten a la memòria, voldríem afegir que, en data 15 de juny, la situació de les 1.211 queixes rebudes és la següent : han estat resoltes el 54%, no admeses a tràmit el 30% i en procés de tramitació el 16%.

La disminució de les queixes inadmeses i la major complexitat de les tramitades han produït un augment considerable i progressiu de les comunicacions amb l'Administració. El Síndic ha tramès 318 sol·licituds d'informes escrits a l'Administració.

Com a resultat de la tramitació dels expedients, i amb la voluntat de cercar solucions als problemes plantejats, la Institució va adreçar a les diverses administracions objecte de supervisió un total de 193 recomanacions i suggeriments, dels quals, en data 31 de desembre, 124 havien estat acceptades per l'Administració —el 64%—, i solament 5 no havien estat acceptades, i en restaven 64 sense resposta.

El Síndic fa una avaluació globalment positiva de les relacions tingudes amb les administracions públiques que ha supervisat, i ha trobat en les seves autoritats, en els funcionaris, i, en general, en tot el personal que en depèn, una col·laboració favorable. Aquesta col·laboració ha facilitat, entre d'altres coses, un fet important com és l'augment considerable del percentatge de queixes resoltes. El 31 de desembre de 1986, el 37%; el 15 de juny passat, aquest últim percentatge ja era del 54%.

En la presentació de l'Informe del 1985 davant aquesta Comissió parlamentària, se'ns va suggerir que es concretés en el següent Informe anual a quines Administracions afectades feien referència les queixes rebudes per la nostra Institució. Responent a aquell suggeriment, hem classificat la totalitat dels 1.211 expedients en funció de les administracions afectades per les queixes. El resultat queda reflectit en el quadre número 27 de l'Informe, on es pot veure que les actuacions del Síndic, en funció de les queixes que rep dels ciutadans, van preferentment encaminades a la supervisió d'assumptes relati-

onats amb els diversos departaments de la Generalitat, que engloben el 42,5% del total; el nombre de les queixes sobre les actuacions dels ens locals representen el 25%; les referents a l'Administració pública de l'Estat, el 15%; les queixes relatives al funcionament de serveis públics de l'Administració de Justícia, el 4%. La resta són queixes privades i altres expedients, que representen un 14%.

En relació amb el contingut, les queixes han afectat pràcticament totes les àrees d'actuació de les diferents administracions públiques. Feta una classificació material o per àrees administratives, s'observa que el 75% de les queixes s'engloben dins de tres àrees: a) Governació i Administració Local, que, amb el 30,8%, continua essent l'àrea amb més nombre de queixes. b) Sanitat i Seguretat Social, que, amb el 24%, ha passat a ocupar el segon lloc. Aquest augment s'explica per la gran quantitat de ciutadans de nivell econòmicament baix que ens exposen les seves dificultats davant la crisi econòmica que els afecta directament; moltes persones ens sol·liciten un lloc de treball, un subsidi d'atur o qualsevol mena de pensió o ajut econòmic. L'àrea de Justícia, que continua essent elevat, amb un 19%. La resta de les àrees no presenten variacions importants.

Hem de destacar en primer lloc la quantitat i la varietat de les queixes tramitades en relació amb les actuacions dels ens locals de Catalunya. En l'Informe, aquestes queixes han estat tractades en deu apartats, en els quals s'expliquen els casos més significatius, amb observacions on se'n valoren els aspectes més rellevants, les deficiències administratives i les actituds —generalment positives— davant de la intervenció del Síndic.

Entre els problemes relatius al règim i funcionament de les corporacions locals, s'ha apreciat una certa resistència d'algunes corporacions locals petites a facilitar informació als ciutadans que legítimament en demanaven.

Un altre capítol important és el referent a les queixes presentades per raó de les seves activitats molestes, insalubres, nocives i perilloses, matèria que ha produït moltes intervencions del Síndic, que demostren la inèrcia en què incorren els ajuntaments, de considerar que l'exercici d'una activitat classificada és correcta pel simple fet d'estar emparat per una llicència, quan gran part de les queixes rebudes contenen, com a motiu principal, una protesta pel fet que l'ajuntament respectiu no comprova, amb inspeccions posteriors a la posada en marxa, si l'activitat reuneix les normes establertes.

Dins el bloc d'ordenació del territori i urbanisme hem rebut queixes per qüestions relatives a planejament, gestió i disciplina urbanística, entre les quals destaquem els problemes d'organització existents en municipis petits.

També hem de fer esment de les queixes relacionades amb la prestació d'obres i serveis d'àmbit local, com són les deficiències en el subministrament d'aigua, serveis funeraris, dipòsits municipals de detinguts, etcètera.

D'altra banda, han estat nombroses les queixes relacionades amb l'augment genèric dels tributs i les que denuncien irregularitats en la seva gestió i recaptació, o deficiències en els serveis d'informació tributària al contribuent.

Finalment, s'hi inclou un apartat amb totes les queixes que s'han formulat per raó d'actuacions o inactivitats d'administració, que moltes vegades col·loquen el ciutadà en una situació d'indefensió. Supòsits típics d'aquestes situacions són la

manca de resposta de l'administració, la inexecució de sentències, notificacions defectuoses i abús de poder.

De l'examen d'aquests casos es desprèn clarament que allò que aclapara més el ciutadà no és el fet que l'administració actuï malament —cosa que és greu, perquè l'obliga a pledejar i a posposar en el temps l'obtenció del reconeixement d'un dret—, sinó el fet que l'Administració no actuï o no contesti.

Com hem avançat, s'ha produït un augment en l'àrea de Sanitat i Seguretat Social, que, de representar el 16% l'any 1985, ha passat al 24% el 1986. La nostra Institució ha d'insistir en les mancances existents respecte als drets econòmics i socials recollits en el Capítol III del Títol I de la Constitució, en especial els articles 39, 41, 43, 49 i 50, que fan referència a la protecció de la família i a la infància, a la protecció de la salut, a l'atenció especialitzada als disminuïts, així com l'ajuda a la tercera edat. Així mateix, hem rebut escrits sobre deficiències en el servei d'alguns centres sanitaris i en l'atenció de determinades prestacions. Les denegacions de pensions en general, les demores en la tramitació d'expedients d'incapacitat, les inspeccions sanitàries de les incapacitats laborals transitòries o d'invalidesa provisional, la denegació de prestacions del règim especial de treballadors autònoms, etcètera.

Un tema que preocupa especialment la nostra Institució és la situació dels serveis socials. En l'Informe del 1985 s'inclouïa una observació sobre la necessitat d'una acció decidida dels poders públics en l'ordenació i la promoció dels serveis socials de Catalunya, i recordàvem que la Llei 26/1985, del 17 de desembre, configurava la prestació dels serveis socials com un dret del ciutadà, i que calia esperar el desplegament reglamentari de la Llei a fi que aquests serveis fossin efectivament organitzats. També insistíem en la necessitat que se'n regulés adequadament el finançament i que es coordinessin les diverses Administracions que hi han participat.

Un any després, la situació no ha canviat, si bé s'han dictat alguns decrets de desplegament de certs aspectes en la Llei 26/1985, però els més afectats continuen patint les situacions exposades.

Molts escrits adreçats a la Institució posen de manifest que la marginació social afecta molts ciutadans, des dels infants fins als vells, i es consoliden unes diferències socials que fan caure els més necessitats en un cercle viciós pràcticament insuperable si no reben ajuda. A Catalunya hi ha bosses de pobresa, i no solament a Barcelona —al Raval— i al Barcelonès —a la Mina—, sinó també en moltes altres ciutats importants, com ara és Girona, amb el barri de Vila-roja.

Per tot això, hem de tornar a advertir totes les administracions públiques de la necessitat de prendre mesures específiques que, amb finançament i coordinació, puguin anar resolent aquest problema angoixós. En el mateix sentit demanem que l'Administració faci un ràpid desenvolupament reglamentari de les lleis promulgades sobre drets econòmics, socials i culturals, com és el cas de la Llei 14/1986, General de Sanitat, i la Llei 26/1985, de Serveis Socials a Catalunya, ja que la manca de reglamentació sovint origina la pèrdua dels drets o beneficis recollits en la norma legislativa.

Dins de l'àmbit dels drets econòmics, hem de fer ressaltar els nombrosos escrits relacionats amb la protecció del medi natural, com els referents als aiguamolls de Pals o a la instal·lació d'una línia d'alta tensió al Montseny. Això és conseqüència de

l'augment de la sensibilització ciutadana respecte als afers ambientals, que han passat al primer terme entre les preocupacions d'una societat que ha suportat durant molts anys una degradació del medi deguda a un procés d'industrialització i urbanització sense l'ordenació de protecció legal adequada.

Les diverses administracions han elaborat un marc jurídic per tutelar el medi natural, però s'observa una certa asincronia entre les normes que es van dictant i la seva incidència en la pràctica, a causa de les diversitats d'administracions que hi intervenen, amb la consegüent dispersió de competències, manca de coordinació i d'eficàcia i control.

Aquestes situacions provoquen sovint entre els particulars unes reaccions simples i d'oposició visceral a alguns projectes, com són les instal·lacions d'abocadors residuals, de residus industrials o comunals. Insistim, doncs, en la necessitat d'una informació pública suficient que permeti als ciutadans i als grups socials formar-se un criteri objectiu i corresponsable.

Continua essent important el nombre d'escrits relatius als drets de caràcter civil i polític. En destaquem els referents a l'Administració de Justícia, sobre el funcionament de la qual són copioses les queixes que denuncien demores o dilacions en els procediments. Són molts els particulars i també els professionals del dret que s'han adreçat al Síndic manifestant la seva preocupació i plantejament, entre d'altres aspectes, de la necessitat d'una urgent provisió de jutjats vacants i la creació de més jutjats a Catalunya.

Com se sap, ni el Síndic ni el Defensor del Pueblo no poden supervisar directament l'Administració de Justícia, però creiem obligat manifestar el sentiment d'insatisfacció dels ciutadans davant el funcionament dels serveis de l'Administració de Justícia. La situació tendeix a empitjorar, malgrat les expectatives que s'havien creat amb l'aprovació de la Llei Orgànica del Poder Judicial de primer de juliol de 1985.

El principal problema de l'Administració de Justícia és la manca de mitjans humans i materials per treballar amb eficàcia. A Catalunya això s'agreuja davant la mobilitat constant dels jutges. Ens consta que aquest problema preocupa tots els poders públics i, en particular, els òrgans del poder judicial. Tanmateix, tant a la nostra Institució com a la del Defensor del Pueblo, no hi ha dia que no es rebin queixes que mostrin el grau de desconfiança dels ciutadans que han d'acudir a la via judicial. És un fet que el ciutadà espera que els poders públics prenguin mesures urgents respecte a això. Si no es corregia aquesta situació, correm el risc que l'escepticisme del ciutadà —cada dia en augment— provoqui que es prescindeixi de recórrer aquesta via, la qual cosa portaria a un lamentable deteriorament del prestigi del poder judicial, poder bàsic en tot Estat democràtic i social de dret.

La nostra Institució ha dedicat, com a subàrea dins l'àrea de Justícia, una especial atenció als centres penitenciaris que radiquen a Catalunya. L'Informe inclou un llarg capítol de consideracions generals sobre aquest assumpte, amb notes sobre la situació de cada centre. De les conclusions, en destaquem la necessitat que els presos disposin d'informació i assessorament sobre els seus drets; la necessitat d'agilitar la reforma penal, incloent penes i mesures alternatives, l'internament en centres penitenciaris i, sobretot, la recomanació d'accelerar, amb la col·laboració i la coordinació de totes les Administracions, les obres de reforma dels centres existents i les de construcció de

nous centres, a fi de corregir la situació actual de massificació d'interns, que impossibilita el respecte d'alguns dels drets constitucionals dels presos i, en especial, els que preveu l'article 25 de la Constitució.

L'existència de centres sobreocupats és un dels exponents del fracàs de la societat pel que fa al respecte als drets fonamentals a les presons. No podem, doncs, admetre la discussió del seu estat, si no la fem dependre de l'activitat de tots els poders públics.

En el nostre Informe considerem que la intolerable situació de les presons no és un fet actual : fa part d'un marc general produït històricament, sociològicament avivat i tolerat per la moral col·lectiva. Tanmateix, hem de reconèixer que la situació material i el comportament administratiu dels centres ha millorat des del principi de les nostres actuacions.

Però què en traiem, d'aquesta millora, si el marc legislatiu ha quedat obsolet en relació amb la realitat social? Els estols dels sense-feina, les bosses de pobresa, els joves que veuen que no troben la primera feina, la situació d'inseguretat davant la jubilació i la gran difusió de la drogaaddicció, tot plegat fa que la nostra legislació esdevingui inoperant a l'hora de preveure la comissió de molts actes contraris al Codi Penal.

Consegüentment, entenem que servien de poc les inversions en establiments penitenciaris si, a la vegada, no es produeix un canvi en la legislació penal i processal.

La nostra legislació penitenciària és molt progressista, de les més avançades d'Europa, però difícilment aplicable als antics establiments penitenciaris, no adequats a les noves exigències derivades de la llei i el reglament penitenciari.

A part dels diversos capítols i epígrafs de l'Informe i les recomanacions, observacions i advertiments adreçats a l'Administració pública, la nostra Institució no vol deixar de subratllar alguns aspectes pendents de les nostres administracions, que caldria que es tinguessin en compte per resoldre certes mancances i irregularitats detectades pels ciutadans :

a) Comprovem que són molts els ciutadans que no exerceixen els seus drets perquè els ignoren, però en altres casos aquestes situacions són conseqüència d'una insuficiència i deficient informació donada per la mateixa Administració. Entenem que cal fer més esforços a fi de facilitar al ciutadà una més àmplia i adequada informació en tot el que fa referència a l'exercici dels drets reconeguts legalment.

b) Cal insistir en la necessitat d'una major motivació dels actes i les resolucions administratives que afecten els drets dels ciutadans, especialment quan l'Administració, en l'exercici de les facultats discrecionals que té conferides, resol denegant les pretensions dels interessats.

c) L'Administració continua valent-se amb excessiva freqüència de la pràctica del silenci administratiu, fet que provoca moltes situacions d'indefensió.

d) Continuen produint-se queixes per demores injustificables en l'execució de sentències fermes dictades pels tribunals de justícia. El Tribunal Constitucional ha assenyalat en reiterades sentències que els privilegis de l'Administració no la situen fora de l'ordenament jurídic ni l'eximeixen de complir el mandat dels pronunciaments judicials. Tampoc no es poden al·legar, com a causa d'inexecució, les dificultats d'ordre pressupostari.

En la tramitació de les queixes que han estat admeses, la pre-

ocupació essencial de la Institució ha estat la de potenciar l'efectivitat dels principis constitucionals. Entre aquests, voldríem fer referència a la coordinació de l'activitat administrativa, perquè l'observació de l'actuació de les nostres Administracions evidencia que aquesta coordinació no sempre es produeix.

Al llarg de l'Informe hi ha molts exemples, com hem manifestat, de casos en què manca aquesta coordinació, com és ara els que afecten l'ordenació dels serveis socials o la protecció del medi natural.

Cal, per tant, una coordinació efectiva de les diverses Administracions dintre el marc de competències establert per la Constitució i l'Estatut, per evitar duplicitat d'actuacions, que afecten la despesa pública i desorienten els ciutadans.

Finalment, fem referència a les relacions de la nostra Institució amb la del Defensor del Pueblo, les quals s'han anat intensificant durant l'any 1986, a conseqüència de la voluntat sincera de col·laboració que, des del primer dia, ha existit entre ambdues institucions.

El Síndic agraeix el conveni d'ajut, l'assessorament tècnic ofert pel Defensor del Pueblo, que ha significat una reducció important en el procés d'informatització dels nostres serveis, que s'ha realitzat a finals del 1986. Aquest conveni es va concretar amb la signatura del protocol número 1, del 24 de juliol de 1986, sobre cooperació entre les Institucions del Defensor del Pueblo i el Síndic de Greuges, del qual es va donar detallada informació i còpia d'aquest a la Comissió de Govern Interior del Parlament.

Abans d'acabar, permeteu-me uns mots d'agraïment a l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona, i en particular al seu Alcalde, Pasqual Maragall, per la cessió, per cinquanta anys, del palau del Marquès d'Alfarràs, com a futura seu d'aquesta Institució —situat al carrer d'Anselm Clavé, 31, i plaça Medinaceli—, en condicions vertaderament generoses.

Així mateix, dono les gràcies a la Mesa del Parlament i al seu President, qui em va comunicar —per carta el 21 de juliol del 86— l'acolliment favorable de l'esmentada instal·lació, manifestant-me que tindriem el suport del Parlament per tal de, gradualment i progressivament, dotar la Institució que tan dignament representava dels mitjans materials i humans que exigeix el servei dels ciutadans. Està previst que abans de final d'any les obres de reconstrucció, que van a càrrec de l'Ajuntament, seran finalitzades.

I abans de finalitzar la presentació de l'Informe que avui sotmetem a la vostra consideració, és obligat d'incloure uns mots finals per agrair la confiança que han dipositat en nosaltres els milers de ciutadans que s'han adreçat a la nostra Institució exposant-nos els seus problemes, acceptant la via de diàleg que el Síndic ofereix.

Així mateix, hem d'agrair de nou la col·laboració de l'Administració que ha acollit la majoria de les nostres recomanacions, fet que ha facilitat la solució de molts problemes suscitats.

D'altra banda, els resultats reflectits en l'Informe s'han assolit gràcies al suport rebut en tot moment del Parlament i, especialment, d'aquesta Comissió. Sense oblidar, també, l'esforç d'un reduït equip de quinze persones que han fet la seva tasca amb un gran sentit de responsabilitat i que han posat a prova la seva dedicació completa amb un indiscutible esperit de vocació i de servei.

Molt agraït per la vostra atenció.

La Sra. PRESIDENTA : Moltes gràcies pel vostre Informe. Abans de passar a la intervenció dels grups, els recordo que ens portin les substitucions, si és que n'hi ha alguna, dels grups parlamentaris, a la Mesa.

Encara que no està previst reglamentàriament, l'Honorable Síndic ens demanava una pausa, després de la intervenció dels grups, per poder ordenar les seves respostes. Per tant, fariem les intervencions seguides, després parariem un momentet i, en acabat, reprendriem la sessió.

Tenen la paraula per intervenir. Si ningú comença, ho fariem de menor a major. *(Pausa.)* El senyor Fernández té la paraula, del Grup Popular.

El Sr. FERNÁNDEZ DÍAZ : Sí, gràcies, senyora Presidenta i senyor Síndic de Greuges. Jo, en primer lloc, en nom del meu Grup parlamentari, el Grup parlamentari Popular, doncs, agrair, com en cadascuna de les seves compareixences davant d'aquesta Comissió, l'Informe que ha presentat, i també, sens dubte, la tasca que porta a terme, que crec que és força positiva per millorar les relacions entre l'Administració en general, les diferents administracions públiques i els administrats, i, en definitiva, garantir millor el lliure exercici dels drets fonamentals reconeguts en la nostra Constitució.

Jo voldria, dit això, senyor Síndic, preguntar-li una cosa molt concreta, que està recollida en les pàgines 69 i 70 del seu Informe, pel que fa als advertiments, les recomanacions i els recordatoris que, segons la Llei 14/84, reguladora de la Institució, té el Síndic de Greuges quant a recordar a les diferents Administracions públiques afectades llurs deures legals. Jo he vist que, segons les estadístiques que publica en el seu Informe, del total de les recomanacions fetes —193—, n'hi ha aproximadament una tercera part sense resposta, que significa aproximadament una tercera part del total, i, d'aquestes, el 80% fan referència a l'Administració local, als ens locals.

Veig, segons aquesta estadística, que la resposta de l'Administració de la Generalitat, en general, sembla positiva, tant pel que fa a prendre aquestes recomanacions o suggeriments com pel que fa, en cas que no sigui possible, a donar una explicació que la Institució sembla que considera o que ha considerat satisfactòria. Però, hi insisteixo : la tercera part no té resposta i, d'aquesta tercera part que no té resposta, la immensa majoria, més del 80%, afecta ens locals.

Em podria comentar, aquestes —fa la impressió, a la vista d'aquestes xifres— no correctes o no del tot satisfactòries relacions entre la Institució i els ens locals de Catalunya, a què obeeixen i, si s'escau, de quina manera seria possible, doncs, millorar aquestes relacions, a fi i efecte, en definitiva, d'aconseguir la màxima eficàcia possible de les competències que té reconegudes aquesta Institució.

Jo vull significar, a aquests efectes, que de cap manera estic fent una imputació de desig d'una col·laboració o cooperació dolentes entre els ens locals i la Institució, de cap manera. Jo crec que això, en tot cas, si més no, seria a causa d'una dolenta coordinació i informació mútua, i per això m'interessa molt quines iniciatives pensa adoptar la Institució perquè aquesta situació no pugui continuar en el futur.

Gràcies.

La Sra. PRESIDENTA : Gràcies, senyor Fernández. Algun altre Grup parlamentari? *(Pausa.)* El senyor Marçal Casanovas, d'Esquerra Republicana, té la paraula.

El Sr. CASANOVAS : Moltes gràcies, senyora Presidenta. Bé; no cal dir que m'he llegit amb atenció l'informe que el Síndic de Greuges ens va presentar, i ara hem escoltat l'exposició que ens acaba de fer. Volia preguntar també sobre aquest afer del tema de la relació amb els ens locals, però ja ho ha fet el senyor Fernández, i jo en faré unes altres, de preguntes.

Celebrem l'interès que es dedueix d'aquest informe en la defensa del medi ambient. Això és una de les coses que a nosaltres ens ha afectat sempre molt profundament —diguem que és un dels grans problemes que tenim avui dia en la nostra societat, un dels grans reptes— i, sobretot, ens hem interessat pels passos que s'han fet pel que fa a la salvaguarda dels aiguamolls de Pals. Ja que aquest Informe és tancat el dia 31 de desembre, i aquí s'afudeix a una acció medial exercida pel Síndic davant del Conseller de Política Territorial i Obres Públiques a conseqüència d'un recurs d'alçada que s'hi promou, voldria que m' aclarís si entre el 31 de desembre i avui hi ha hagut resposta per part de la Conselleria de Política Territorial i Obres Públiques a aquest assumpte. També m'agradaria que ens expliqués com ha quedat, avui en dia, la cèlebre línia aquesta..., la instal·lació d'aquesta línia tan polèmica a través del Montseny. Com està aquest assumpte?, perquè veiem que hi ha diferents actuacions, però no veiem que hi hagi hagut una resolució final en aquest assumpte, i també ens afecta molt, i voldríem saber com està actualment l'assumpte.

Una altra àrea que —no cal dir-ho— ens preocupa a nosaltres i creiem que preocupa a tothom és la problemàtica de les institucions penitenciàries. Veiem que s'han millorat coses, que hi ha hagut millores importants en diferents aspectes —en alguns aspectes materials, com és les condicions de vida en general del pres—, però que encara queden moltíssimes coses per millorar, i, sobretot, una de les coses que ens afecta més profundament és la saturació de les nostres presons. I veiem que en aquesta saturació de les nostres presons, sobretot, hi ha una gran quantitat —i creiem que això, doncs, agreuja aquesta saturació— de presos preventius, gent que està pendent de judici. Això ens porta a fer-nos dubtar profundament sobre l'eficàcia de la tramitació de l'Administració de la Justícia al nostre país. ¿És possible una actuació, per part de la Sindicatura, en aquest concepte, d'intentar que l'eficàcia de l'Administració de la Justícia sigui major, que aquests presos preventius disminueixin a les nostres presons?

Són aquestes, de moment, les preguntes que jo tindria a fer al senyor Síndic, al qual agrairé molt profundament que em respongui.

Moltes gràcies.

La Sra. PRESIDENTA : Gràcies, senyor Casanovas. Alguna altra intervenció? (*Pausa.*) La del senyor Casares, del Grup Socialista. Té la paraula.

El Sr. CASARES : Gràcies, senyora Presidenta. Senyor Síndic de Greuges, senyores i senyors diputats, en nom del Grup Socialista em correspon, en primer lloc, correspondre a la cordial salutació que ens ha adreçat, i dir-li que veiem amb satisfacció aquesta etapa que ell qualifica, encertadament, de consolidació de la seva Institució. Són ja diverses les sessions que hem celebrat, i constatem que d'una vegada a la següent, veritablement, la maduresa del Síndic de Greuges s'està imposant.

L'objectiu d'aquesta sessió —en primer lloc, del seu Infor-

me, i, després, d'aquesta sessió— em penso que es desplega als següents nivells. Primer de tot, el que ens interessa és obtenir el que en podríem dir una radiografia del grau de compliment a Catalunya del respecte als drets fonamentals de la persona i de com l'Administració autonòmica —incloent, dintre l'Administració autonòmica, òbviament, l'Administració local— respon a aquest repte. Això podem obtenir-ho d'una manera molt valuosa a partir del seu Informe. El segon objectiu és jutjar o tenir una precisió al voltant del funcionament pròpiament dit de la Institució. Jo diria que, en tercer lloc, ens correspon de qualificar l'Informe que s'ha fet i, finalment, doncs, formular algunes apreciacions o preguntes.

Quant al primer objectiu, jo em penso que d'una manera molt sintètica i malauradament, hem de constatar que el nivell de compliment dels drets fonamentals al nostre país no és satisfactori. No ho és. I, per tant, vol dir que la funció del Síndic de Greuges i, en general, la de totes les institucions, doncs, té per endavant una tasca important a desenvolupar, que no podem dormir en la tasca d'anar corregint totes aquestes insuficiències.

Ara, si haguéssim de subratllar quines són les àrees de preocupació que es revelen principalment a través del seu Informe, el nostre parer —el parer del Grup Socialista— aniria cap a detectar les següents : en primer lloc, la pobra impressió que ens produeixen les nostres administracions. I hi ha alguns paràgrafs en l'Informe del Síndic de Greuges que són veritablement impactants quant a la descripció d'unes administracions caracteritzades per les seves tendències burocràtiques —en el pitjor sentit de la paraula—, mimètiques d'antics vicis o defectes de l'Administració central o centralista, i, en conseqüència, això es desplega a través de vicis i de corrupcions que arriben a fer dir al Síndic de Greuges que els ciutadans ni estan adequadament informats ni estan adequadament satisfets en les seves peticions.

El tema, per exemple, del silenci administratiu, de la falta de profundització en les raons que es donen en les resolucions de l'Administració, és veritablement patètic. Aquesta pobra impressió que ens causa la nostra Administració, en línies generals, encara que pugui semblar que directament no afecta els drets fonamentals de la persona, de fet és la clau que tanca la possibilitat que els drets fonamentals de la persona siguin adequadament satisfets.

Un, doncs, és aquest aspecte, que és el que volem subratllar. El segon és el que any darrere any ens repeteix l'Informe del Síndic de Greuges, que és uns problemes d'incompliment en els drets socials i econòmics dins de la nostra societat, que ell concreta en el tema de la marginació social i de les bosses de pobresa. Aquest lament és una advertència important per a tots aquells que incorporem d'una manera bàsica la sensibilitat pels problemes socials i econòmics en relació amb les nostres preocupacions polítiques.

Des del nostre punt de vista, nosaltres pensem que cal fer un esforç extraordinari perquè, a través dels instruments de reforma de les nostres deficiències socials —és a dir, fonamentalment, els serveis socials—, es porti una correcció a aquest sistema, perquè això és tan així que, si haguéssim de constatar reiteradament el fracàs d'aquests instruments de reforma, no tindríem més remei que arribar a pensar, com pensem molts, que el que falla és el model de societat que permet l'existència

d'aquestes bosses de pobresa i d'aquests sectors de marginació.

Per tant, nosaltres volem subratllar la importància extrema que s'atribueix a una política de serveis socials que faci impossible el continuat desconeixement o restricció de drets fonamentals d'ordre social i econòmic. I em penso que aquí hi ha, en l'Informe, una advertència també «frapant», en el sentit de la protesta que s'aixeca des de molts sectors de la societat quant a les despeses, que en l'Informe es qualifiquen —si no ho recordo malament— de sumptuàries o propagandístiques, i que contrasten llastimosament amb els recursos destinats als temes de serveis socials.

No vull acumular aquesta responsabilitat sobre una sola administració de la Generalitat —és a dir, l'Administració de la Generalitat pròpiament dita—, perquè tampoc ho fa el Síndic de Greuges, sinó que, segurament, també cal estendre-ho a moltes administracions locals.

De manera que cal que prenguem consciència que, d'aquí en endavant, ja ara, posem tot l'èmfasi necessari perquè això no pugui succeir. Un altre aspecte que està molt connectat i que també destaca per la seva rellevància en aquest capítol d'insuficiències en els sectors socials i econòmics, és el de la sanitat. Veritablement, aquí, la responsabilitat de l'Administració, diríem, central de la Generalitat és extraordinària, crec que no la podem desconèixer; una altra cosa és que, efectivament, calgui la col·laboració de mitjans legals per sortir d'aquestes deficiències, però sigui de qui sigui la responsabilitat, l'important és haver-la assenyalat.

I, finalment, dintre d'aquest capítol, també, hi ha el tema de les institucions penitenciàries. Sobre això nosaltres volem assenyalar que l'informe que està contingut... l'informe relatiu a presons, concretament, que està contingut en l'Informe general, és un informe apreciable, però que ens sembla que tal vegada és una mica esquemàtic. No sabem si això ha de ser objecte d'un desenvolupament posterior. En tot cas, les qualificacions que, almenys en aquest acte, el mateix Síndic de Greuges ha projectat com a sistema intolerable és, per si mateix, altament explícit de en quina situació ens trobem.

Bé, doncs, aquestes són les zones importants detectades en l'Informe, aquesta és la preocupant radiografia de la nostra realitat social, i jo voldria afegir ara, quant als altres apartats, als altres capítols, unes apreciacions sobre el funcionament de la Institució del Síndic de Greuges.

En primer lloc, dir que ens congratulem que les relacions amb el Defensor del Poble siguin correctes i satisfactòries. Voldríem alguna explicació suplementària quant a la falta de mitjans que sembla que es manifesta, encara que no d'una manera molt emfàtica, però que sí que existeix en l'Informe respecte del mateix Síndic de Greuges: si es tracta de mitjans materials insuficients, si creu que les dotacions aprovades són insuficients, i algunes apreciacions quant a la seva actuació.

Les preguntes serien, doncs: «Considerem que l'actuació del Síndic de Greuges ha estat suficientment diligent o suficientment enèrgica?» La nostra impressió és que ha estat suficientment diligent, però potser no suficientment enèrgica. És una impressió que és forçós que tinguin, no solament els ciutadans, sinó que jo crec que, fins i tot, els polítics, davant del molt que s'espera d'una institució com la del Síndic de Greuges. I de vegades tenim aquesta impressió i és que no es despleguen tots els recursos morals —que són

extraordinaris— que té a les seves mans la Institució del Síndic de Greuges.

I una altra pregunta és: «Aquesta actuació regular, bona o dolenta, que ja he qualificat i que em penso que ha quedat suficientment clara, ha estat degudament orientada? És a dir, es projecta sobre aquelles institucions, sobre aquelles esferes d'administració que són l'objecte principal, no solament de la seva preocupació, sinó que estan descrites com a objecte principal en la legislació, és a dir sobre l'Administració de la Generalitat?» En aquest sentit, nosaltres insistiríem que cal una clari-ficació constant —ho hem manifestat en altres ocasions—, cal un esforç per distingir els diferents nivells de les administracions que són objecte de preocupació i, en el seu cas, que han estat objecte de recomanacions pel mateix Síndic de Greuges, amb el benentès que nosaltres, de cap manera, diem que el Síndic de Greuges no s'hagi de preocupar d'aquells problemes la solució dels quals deriva d'esferes de l'Administració central. De cap manera. Tot el que succeeix als ciutadans de Catalunya és lògic i és bo que passi a través del Síndic de Greuges. Ara bé, hi ha dos plans d'actuació d'institucions semblants: una és el Defensor del Poble, al qual es transmeten, i se li han de transmetre, les queixes relatives a l'Administració central, i l'altra és l'Administració de la Generalitat, amb l'Administració local compresa, evidentment. I això cal que es faci d'una manera més clara, que no es produeixi un cert aiguabarreig que nosaltres, a pesar dels esforços que segurament s'han realitzat, continuem veient que persisteixen en l'Informe.

I, ja que parlo de l'Informe, doncs, dues paraules només per dir que valorem moltíssim l'esforç de detall i de sistemàtica, sobretot, que s'ha produït en aquest Informe, però que està contagiada, una mica, d'aquests defectes de confusió que acabem de manifestar.

Pensem que una actuació i uns informes que siguin menys respectuosos amb el que podríem considerar prestigi d'unes institucions serien un servei molt més estimable que no pas uns informes que, malgrat l'esforç evident de profundització i d'objectivitat, semblen moltes vegades témer de ferir alguna cosa que se salva per ella mateixa, que són les institucions.

Creiem que la funció del Síndic de Greuges és, si molt m'ho demanen, ser una mica dur amb les institucions, en la descripció de les seves realitats, i ser una mica enèrgic en la voluntat que es corregeixin els errors.

Posaré un exemple, només: en l'informe de presons, per exemple, no hi hem vist —almenys jo no ho he sabut veure— cap referència a la situació de la infermeria de la presó Model de Barcelona. Aquesta és una situació que nosaltres hem comprovat i que mereixia una consideració absolutament negativa, perquè entra dintre del capítol de l'intolerable.

Per tant, nosaltres, després d'aquesta formulació dels nostres punts de vista, voldríem concretar unes quantes preguntes, ja molt concretes, que serien les següents: primer de tot, quines són les insuficiències de mitjans amb què es troba actualment la Institució del Síndic de Greuges?

La segona seria la de preguntar si es podria intensificar, d'alguna manera, la pressió sobre les administracions el control de les quals ha d'exercir la Sindicatura de Greuges per tal que contestin les preguntes i les informacions que se li han demanat i que les resolgui adequadament.

La tercera seria la de preguntar si, efectivament, l'informe

sobre presons es podria ampliar. Jo, entre parèntesis, haig de dir que, en nom del Grup Socialista, manifesto el nostre agraïment perquè aquest informe s'hagi realitzat, perquè, ara fa un any o una mica més, nosaltres ens vàrem queixar que no havia estat possible, per decisió de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana, o, en el seu cas, del Ple del Parlament, que es formés una comissió d'investigació sobre la situació penitenciària, i vàrem demanar al Síndic de Greuges que suplís aquesta insuficiència que el mateix Parlament havia acordat, i així ho ha fet. Però, així i tot, nosaltres pensem, i per això ho preguntem, que aquest informe hauria de ser susceptible d'una major informació.

I, finalment, si es podria fer un esforç, des de la Sindicatura de Greuges, per distingir continuadament els diferents nivells o esferes d'administració responsables de cada un dels defectes que s'han detectat.

I, finalment, per acabar, ja, voldria fer constar —em penso que gairebé seria innecessari— que totes les observacions que hem fet, tant les positives com aquelles que puguin semblar negatives, han estat fetes no pas amb cap altre intent que no sigui el d'estimular la funció de la Sindicatura de Greuges i ajudar-la a consolidar la feina que fa, que a nosaltres ens continua semblant globalment bona i, sobretot, insubstituïble.

Moltes gràcies.

La Sra. PRESIDENTA : Moltes gràcies, senyor Casares. Té la paraula, ara, el senyor Joan Colomines, pel Grup de Convergència i Unió.

El Sr. COLOMINES : Moltes gràcies, senyora Presidenta. Senyor Síndic de Greuges, en primer lloc, una salutació al Síndic de Greuges i al seu equip, corresponent a la seva salutació inicial.

En segon lloc, expressar una coincidència inicial amb el Grup Socialista sobre el que ell ha anomenat la «consolidació de la Institució». Això és un fet. Això és un fet. I aquest fet, doncs, es revela a través de la lectura de l'Informe de l'any 1986. Un informe que es veu molt ben sistematitzat, un informe que recull —i d'això en parlarem— suggeriments que s'havien fet en aquesta mateixa Comissió o en el Ple, i, a més a més, la innovació d'alguns elements que ara, amb el permís de la senyora Presidenta, doncs, jo voldria assenyalar.

Em sembla que és una novetat molt interessant les reflexions fetes per tal d'avaluar la tasca feta fins ara; no només de l'any 86, sinó la tasca feta fins ara, i l'aplicació d'aquestes homologacions a la tasca del 1986. És a dir, l'avaluació de les relacions de les institucions amb les administracions públiques. Aquest és un fet nou, un fet inèdit, un fet que ens trobem aquest any i que és de bon veure. Aquest és un punt d'interès a tractar, i després ja el comentarem.

Un altre dels aspectes que a mi em semblen interessants és que el servei es demostra més eficaç. Segurament, doncs, per més maduresa en l'exercici de les seves funcions. Les queixes finalitzades l'any 85 corresponien, en nombres rodons, a un 49%, o a un 50%, posem; les finalitzades el 86 volten al voltant del 67% —66 i tants per cent—; vol dir, doncs, que hem resolt més coses. Hi ha molts factors que podrien fer que s'hagin resolt més coses, doncs... fins i tot la complexitat de la mateixa cosa. Però, en fi, coincideixen moltes coses que fan positiu aquest servei que ens sembla més eficaç.

Les queixes finalitzades, he dit; ara, les resoltes el 85 eren

un 23%, les resoltes el 86 són un 37 : s'han resolt més casos. I, després, per contra, hi ha una inversió quantificable, que és les queixes que no han estat admeses : l'any 84 no havien estat admeses un 51%; el 85, un 36%, i, aquest any, un 28%. Què vol dir, això? Doncs, bé, vol dir que, segurament, la gent sap més com ha de pronunciar la seva queixa i, segurament, això ho sap perquè la Institució ha fet tot un servei pedagògic i que ha possibilitat que la gent sabés la finalitat de la Institució i com s'havien de transmetre aquestes queixes. Almenys, jo interpreto això d'aquesta manera, a la lectura de l'Informe.

Hi ha un altre fet positiu, que és l'increment de la cooperació amb el Defensor del Poble, per exemple. Jo he llegit que es va fer un protocol —que aquí diu «número 1», que vol dir, doncs, que deu ser el primer— amb el Defensor del Poble per a un intercanvi de processos d'informació. Però tot al llarg de l'Informe es va veient que moltes de les qüestions que aquí es resolen, i que es resolen a Catalunya, es resolen en cooperació amb el Defensor del Poble, la qual cosa vol dir que hi ha una bona relació, i això no deixa de ser positiu en relació amb la defensa dels drets humans dels ciutadans que, de vegades, el que volen és que es resolgui el seu problema i sense caure, doncs, dintre de demarcacions territorials limitades.

Hi ha un fet que aquí, en l'Informe, no he sabut trobar, i en tot cas ho pregunto. És a dir, aquí, moltes vegades, quan hi ha queixes que fan referència a l'Administració central, això es fa en cooperació amb l'Administració central... Jo voldria preguntar si se sap que, queixes que es produeixen dintre mateix de la demarcació de l'autonomia catalana, van directament al Defensor del Poble, i si aquestes retornen aquí, o bé quin sistema de cooperació..., o si aquest sistema de cooperació és el mateix que preconitzem nosaltres des d'aquí.

I hi ha, per a aquesta primera constatació que jo vull fer, un altre fet, que és que, en la Primera Conferència dels *ombudsmen* que es va celebrar a Viena el juny de l'any passat, hi ha una coincidència molt clara amb la problemàtica que es presenta a Catalunya i que es presenta a Espanya en relació, doncs, amb les possibles queixes, sobretot els aspectes de la Sanitat i la Seguretat Social, amb la qüestió de l'Administració local i en relació amb l'Administració de la Justícia.

Bé, això ens situa, malauradament, doncs, plenament incorporats en el context europeu, però vull dir que, aquí, en tot cas, doncs, nosaltres, doncs, anem seguint unes problemàtiques que són conjuntes a Europa i que, en tot cas, ara intentarem d'analitzar.

Hi ha coses positives globals, a part d'aquestes primeres constatacions. És a dir, les queixes rebudes, que se situen en 1.211, diuen, són menys de les de l'any 85. I això podria ser per dos factors : primer, per una decepció, doncs, de les persones, que diuen que no serveix per a res i que, per tant, no cal que ho demanem, i aquesta seria una primera constatació; i l'altra constatació seria que tots els esforços que ha fet la Institució per tal d'anar normalitzant i democratitzant les institucions, les administracions diferents, doncs, tenen efecte. Jo penso que, segons per a qui, pot ser suggestiva la primera de les hipòtesis, però a la lectura desapassionada, objectiva, de l'Informe, em sembla que hauriem de caure en la segona de les hipòtesis que jo formulo, i que em sembla que és molt positiva.

És molt positiu que es recollís en l'Informe del 1986 la recomanació del Ple darrer que es va celebrar en presència del

senyor Síndic de Greuges, sobre anotar les àrees diferents administratives. Això clarifica molt l'Informe, i això li dona una sistemàtica que a mi em sembla que és molt lloable, i que fa, doncs, segurament, que el senyor Casares i jo mateix diguem que la Institució es consolida : les àrees de l'Administració pública de la Generalitat, les dels ens locals, les de l'Administració pública de l'Estat, l'Administració de la Justícia, desglossant les queixes dels particulars i els expedients que es poden fer de caràcter general...

Una altra de les qüestions, també, i innovacions importants, és l'inici dels expedients d'ofici que continuadament es veuen aquí i que, sense necessitat que ningú ho reclami, la Institució ja posa en marxa.

Un aspecte a considerar, i que aquí ja ha estat tocat, és el de l'avaluació de les relacions de la Institució amb les Administracions públiques. La filosofia d'aquestes relacions sembla que és exposada aquí, i em sembla que és molt positiva. D'una banda, hi ha la de supervisar les actuacions de l'Administració, però, de l'altra banda, hi ha no un desig de denúncia, sinó un desig de col·laborar amb aquestes administracions per tal de resoldre aquestes problemàtiques.

Nosaltres sabem —i d'això, doncs, n'estem satisfets— que, de 193 recomanacions que han fet, 111 corresponien a la Generalitat, i el 84% d'aquestes recomanacions han estat acceptades, la qual cosa vol dir que és una bona col·laboració. Aquí ha estat esmentat per un altre Grup parlamentari..., el senyor Jorge Fernández ha parlat d'alguns problemes de l'Administració local, ho deixo : ell ja ha parlat d'aquesta qüestió. Però jo vull constatar aquest 84% d'acceptacions de recomanacions a la Generalitat, que em sembla positiva.

Em sembla molt positiu que s'hagi actuat com s'ha actuat, amb molt de tacte, amb l'Administració local, malgrat les objeccions que es fan perquè Catalunya intervingui en l'Administració local, i que encara som pendents d'un recurs del Tribunal Constitucional, però que el dret del ciutadà preval per sobre d'aquestes qüestions i, en col·laboració, o directament, s'ha intentat resoldre això sense escudar-se a dir : «Escolti, nosaltres, ara, això no ho podem tocar, perquè estem pendents d'un recurs del Tribunal Constitucional i, aleshores, d'això ja en parlarem un altre dia». El ciutadà ho necessita per ara, i s'ha fet un esforç per tal... I aquest esforç deu haver estat ben fet, perquè —que jo sàpiga— no ha motivat, per part del Defensor del Poble, cap mena d'objecció.

Estudiant una mica per sobre —perquè el temps tampoc pot donar per tant— les diferents àrees, jo voldria constatar el següent : a mi, més que una pobra impressió de les nostres Administracions, em fa l'efecte que el que hi ha, són uns problemes molt de fons, que són els que, no per una manera volguda, es produeixen actes en què hi ha una indefensió o una conculcació dels drets humans, sinó per unes raons, doncs, que necessiten un canvi estructural més profund. I, moltes vegades, aquest canvi el veiem d'ordre general, d'ordre estatal, no només a Catalunya.

Per exemple, en l'àrea de la Presidència. Quan jo llegeixo que les queixes més destacades que s'enumeren són les queixes de l'objecció de consciència, dels espais radiomètrics a Catalunya —que, encara que aquí es qüestionin, és una qüestió que tothom sap que té una, diguéssim..., han de ser regulades des de l'Estat—, les queixes per alguns recursos que s'han pro-

duït en el Tribunal Constitucional : per exemple, el del Col·legi de Periodistes, no? Doncs que, això, no ateny la nostra Administració; aquí vam fer el que havíem de fer, però després hi ha hagut queixes. O els problemes sobre els impostos, les llicències fiscals o les contribucions, o bé tots aquests greus problemes derivats de la gent que va lluitar del 36 al 39, els militars d'aquella època, els morts en aquella època, les pensions d'aquestes famílies, les persones que interinament van treballar en aquests períodes i que les lleis, en aquest moment, encara no ho han pogut resoldre. Vull dir que són problemes que no són d'un mal funcionament de l'Administració, que no són... Són problemes a revisar, a modificar, en relació, doncs, amb l'estructura legislativa de l'Estat.

És molt diferent el cas en els municipis, l'àrea que fa referència als municipis —que jo tampoc m'atreveria a dir que l'Administració municipal és una administració que, diguéssim, produeix una pèssima impressió. Jo penso que hi ha un llarg treball de procés democratitzador en els municipis, que es presenten innumbrables quantitats de problemes que s'intenten resoldre. Alguns, de vegades, doncs, no han estat ben enfocats, i aquí, amb tota objectivitat i sinceritat, doncs, en parla, i que, bé, per exemple, doncs, no ho sé, les demarcacions territorials, els problemes de la selecció de personal, les negatives —aquest sí que és un tema que diu : «Home, com és possible que això hagi passat?» Doncs ha passat, eh?, molt bé, constatem-ho; s'ha constatat— a lliurar certificats als ciutadans, o als regidors... La negativa al dret d'accés a arxius, per exemple, o a padrons fiscals, la modificació de la categoria dels funcionaris, l'activitat de la policia, moltes vegades —la policia municipal, naturalment—, els problemes de les sancions d'aparcaments, els ceps, les grues, etcètera, tot això són problemes. I els problemes d'urbanització : aquí mateix hem debatut els problemes del Fossar de les Moreres, el problema de Villa Joana. O els problemes dels serveis : aquí s'enumera, per exemple, el Conservatori Municipal de Música. És a dir, tot això són una sèrie de problemes que formen part d'aquest llarg procés democratitzador de les nostres institucions locals i que, molt bé, reflecteix això.

Voldria fer un esment especial sobre l'àrea d'Ensenyament i Cultura, i voldria assenyalar el que es diu pel que fa referència a la Llei de Normalització. És evident que aquí parla d'una manca d'impresos oficials en català a l'Administració de l'Estat, als registres civils i en el cens electoral, per exemple. Però jo penso que hi ha una qüestió bàsica, en tot això; no és només que manquin aquests impresos; hi manquen per falta de voluntat que no hi hagi aquests impresos. Jo crec que el problema, en aquest cas, és més de fons. L'Estat no ha desenvolupat l'article 3 de la Constitució. Nosaltres hem desenvolupat l'article 3 de l'Estatut d'Autonomia a través de la Llei de Normalització Lingüística. L'Estat encara ha de desenvolupar això, i, aleshores, ha de dir als ciutadans espanyols, doncs, què és el que significa això, i on són els drets lingüístics, i quin marc posa l'Estat per a l'exercici d'aquests drets, perquè, si no, a cada lloc, a cada contrada, aleshores, aquests drets es poden conculcar, si s'enfoca amb un interès general. És el meu punt de vista.

Molt lloable la interpretació que es fa sobre la Llei de Normalització Lingüística quan es parla de l'oficialitat, parlant d'una doble oficialitat que pot permetre al ciutadà triar, i no pas d'una oficialitat compartida, que representaria, vaja, una

quantitat exorbitant de feina i de paperassa que em sembla que no és aquesta la qüestió. Però això també l'Estat ha de dir si realment és aquesta la interpretació que en fa ell.

L'àrea de Sanitat i Seguretat Social. Bé, aquesta és una àrea realment conflictiva, aquí, a Europa i a tot arreu. A mi em sembla que, més que necessitat d'un canvi de model de societat, si és que les coses no s'arreglen, cosa que ha estat proposada i que no ha estat realitzada, malgrat, doncs, els resultats electorals de fa uns anys enrere, em penso que sí que s'haurien de fer canvis de models de gestió, i amb canvis de models de gestió sí que millorariem moltes coses. I què ha passat, amb la sanitat? Doncs, que s'ha promulgat una llei general de sanitat i no hi ha hagut absolutament cap moviment de canvi de model de gestió. Hi ha hagut canvis organitzatius, hi ha hagut canvis, doncs, administratius, però no hi ha hagut canvi de model de gestió, amb la qual cosa els problemes de la sanitat subsisteixen. I les vagues actuals en són una mostra, del que està passant amb la sanitat, i de com s'havia d'haver enfocat i no s'ha enfocat. Suposo que tot això farà pensar molt a la gent que pot decidir sobre aquestes qüestions i resoldre-les.

Torno al mateix que deia abans : els problemes, moltes vegades, no són de mal funcionament d'una administració, sinó que són problemes bàsics i fonamentals, com ho són els de la Seguretat Social per la qüestió del problema de les cotitzacions, o pels autònoms, o per les cotitzacions que s'han de fer. Tot això són problemes fonamentals que s'han de resoldre per llei. Però no... Deixo altres àrees, i voldria passar a la darrera àrea, que és l'àrea de la justícia, que també hi han fet esment alguns dels portaveus parlamentaris d'aquesta sessió.

Una àrea molt conflictiva, molt conflictiva, amb les queixes més significatives, que fan referència als registres civils, al nollurament de certificacions en català, que això, a Madrid o a qualsevol altre lloc, a Ciudad Real, pot fer riure, però que aquí no ens fa riure, a nosaltres; sobre la inscripció de cognoms, sobre la lentitud en els procediments —això és evident—, sobre els jutjats vacants, sobre les situacions d'indefensió, sobre la protecció de menors i, sobretot, sobre les presons.

Nosaltres hem heretat en estat decrepit tota aquesta institució penitenciària; aquesta és una herència difícilment recuperable. Va lligat a una manca d'informació dels drets dels mateixos, diguéssim, «usuaris» de les presons. Aleshores, de vegades s'estableixen queixes que no són queixes, doncs, de funcionament, que són queixes d'aquest tipus general, i altres problemàtiques que el Departament de Justícia ha fet públiques i que ho entén perfectament i que no se n'amaga, i que ha ofert a la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana d'aquest Parlament, i que estan a l'abast de tots els diputats.

Ens sembla que l'Informe ha resolt molt bé aquesta situació de les presons. En aquest moment, ja, el Pla Especial d'Equipaments Penitenciaris, finalment, va ser aprovat el 5 de març del 86 per la Comissió d'Urbanisme de Barcelona, i a partir d'aquest moment s'ha autoritzat una llicència d'obres perquè una d'aquestes institucions penitenciàries pugui renovar-se totalment i completament, amb la qual cosa jo penso que milloraran substancialment els problemes de les presons a Catalunya.

Finalment, acabo. Un resum : ha estat un esforç important el que ha fet la Institució del Síndic de Greuges; l'atenció global a totes les àrees i a totes les Administracions, doncs, ha estat equànime, em sembla; hi ha hagut objectivitat; s'ha fet

una bona feina amb una economia de recursos extraordinària —llegint aquí es veu el que passa—, i sense necessitats demagògiques ni de denúncies ni d'estridències, gràcies al criteri de resoldre els conflictes en benefici del dret de les persones individuals i de la societat, que, de vegades, aparentment, aquests drets sembla que es contradiguin, però hi ha la frase aquella que «el meu dret acaba allí on comença el dret del meu veí», i, llavors, doncs, de vegades hi ha problemes.

Voldria fer la constatació del que diu l'Informe sobre els factors correctors de les queixes formulades, i és que el que va bé en les administracions —siguin de l'Estat o siguin autonòmiques, o siguin locals— els ciutadans no se'n queixen, es queixen del que representen mancances, però no totes les queixes que arriben són queixes que tenen fonament i que han pogut ser admeses a tràmit, malgrat que, com he dit al començament, hi ha hagut un percentatge important de queixes admeses en relació amb els altres anys.

Per tot això, el meu Grup parlamentari expressa la seva posició favorable a l'Informe que ha presentat l'any 1986 la institució del Síndic de Greuges.

Moltes gràcies, senyora Presidenta; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

La Sra. PRESIDENTA : Molt bé, si no hi ha inconvenient... (Ll. Sr. Fernández Díaz demana per parlar.) Sí, senyor Fernández.

El Sr. FERNÁNDEZ DÍAZ : Senyora Presidenta, jo voldria demanar per favor —potser això no és estrictament reglamentari, però avui hem canviat el *modus operandi*—, jo m'he oblidat abans, en la meua intervenció, un petit comentari de deu segons que volia fer al senyor Síndic; si m'ho permet, ara...

La Sra. PRESIDENTA : Sí. De fet, la Mesa està en una actitud generosa respecte al temps dels senyors diputats, donat que les reunions d'aquesta Comissió són tan poques. Per tant, li concedim uns minuts per intervenir, però sí que li agrairia que s'ajustés una miqueta al temps, perquè em sembla que portem bastant retard...

El Sr. FERNÁNDEZ DÍAZ : Molt, molt breu. Gràcies, senyora Presidenta. No, era per raó de l'oportunitat política, i donada la proximitat en el temps, nosaltres pensàvem demanar al senyor Síndic de Greuges una actuació —i aprofitàvem aquesta compareixença— d'ofici en relació amb les irregularitats en el cens que hi ha hagut a Catalunya i que han impedit de votar moltes persones, molts ciutadans, en les últimes eleccions.

Creiem que això afecta un dret fonamental de les persones, com és el dret democràtic de votar. Jo crec que és un fet públic i notori —suposo que totes les forces polítiques tenim molta informació particular i casuística respecte a això— que s'han produït aquestes irregularitats, i jo demanaria al senyor Síndic de Greuges que iniciés, d'ofici, potser en col·laboració amb la institució del Defensor del Pueblo, una informació tendent a aclarir les causes del perquè s'han produït aquests errors en el cens i poder evitar, en la mesura del possible, que en pròximes eleccions —sobretot si tenim en compte que d'aquí a un any tenim les eleccions autonòmiques a Catalunya— es pugui tornar a reproduir aquesta situació.

Gràcies.

La Sra. PRESIDENTA : Gràcies, senyor Fernández, per la seva brevetat. Suspendriem la sessió, doncs, si els grups parla-

mentaris no hi tenen cap inconvenient, durant deu minuts. Doncs, deu minuts. A les dotze i deu la iniciarem de nou.

(La sessió se suspèn a tres quarts de dotze del matí i catorze minuts i es reprèn a un quart d'una del migdia i set minuts.)

La Sra. PRESIDENTA : Reprenem la sessió.

Dono la paraula a l'Honorable Síndic per donar resposta a les diferents qüestions plantejades fa un moment.

El Sr. SÍNDIC DE GREUGES : Senyores i senyors diputats, agraeixo molt sincerament les intervencions de tots els qui han pres part en aquest diàleg, i això ens afavoreix, a nosaltres, i ens estimula. Contestaré en part les preguntes directes que ens han formulat, i agraeixo per endavant els comentaris que s'han fet a la memòria i a l'Informe que hem presentat avui al Parlament.

El senyor Fernández em pregunta per què queden sense resposta el 80%, justament, dels ens locals. Realment, d'ens locals, n'hi ha nou cents per tot Catalunya i, com veureu per la relació, alguns d'ells són municipis que són petits que, de vegades, fins i tot tenen dificultat per tenir secretari; alguns d'ells no en tenen. Ens hem trobat els casos, fins i tot, que el mateix alcalde és el que ens contesta, amb moltes dificultats, fins i tot, de redacció i de localització legal dels problemes que els hem plantejat. Això, doncs, fa que, de vegades, és difícil que la nostra reiteració, fins i tot, sigui contestada a temps i, de vegades, alguns d'ells queden sense contestar. Però, és clar, la pressió moral que nosaltres podríem fer no arriba més amunt, no podem enviar-hi, desgraciadament —ni en tenim ganes, de tota manera—, la Guàrdia Civil.

Referent a l'actuació que ens ha demanat, de procedir d'ofici sobre una formulació per les irregularitats succeïdes en el cens electoral, justament aquests dies nosaltres hem rebut queixes, particularment per telèfon, però això, evidentment, s'aparta de les nostres competències, de les nostres atribucions, però sí que el que podem fer, en coordinació amb el Defensor del Poble, és aquesta requesta o aquesta queixa. Hem d'acceptar aquesta queixa i, d'ofici o a petició, també, d'algun ciutadà que ens dirigeixi..., perquè nosaltres puguem tramitar aquesta reclamació, aquesta fiscalització del que ha succeït o pot succeir en el cens electoral.

Contestant al senyor Marçal Casanovas, en relació amb les línies d'alta tensió, actualment s'ha complicat, evidentment, amb la crisi de FECSA. Hi ha hagut uns acords de compensació d'actius entre FECSA i, actualment, amb ENHER. Nosaltres, com sap el senyor Casanovas, vam fer unes reunions, fins i tot, de tots els interessats —hi havia entitats i particulars, fins i tot— en el Col·legi d'Arquitectes, en què es van estudiar totes les possibilitats i els perjudicis que aquesta línia causava al parc del Montseny. Nosaltres vam fer la reclamació i la protesta a la Conselleria —a les dues, a la Conselleria de Cultura i a la Conselleria, també, d'Indústria. També ho vam fer a la Diputació, que és el propietari, que ha de salvaguardar el parc del Montseny. El fet que actualment s'hagi assolit amb la Diputació un acord general sobre el desmantellament de les torres instal·lades actualment vol dir que ja ha estat un pas ferm i decisiu perquè aquest projecte no hagi anat endavant, i nosaltres continuem vetllant i seguint aquest procés, i farem el que sigui perquè les obres es portin a terme.

Pel que fa als aiguamolls de Pals, hem de dir que nosaltres vam fer un informe molt detallat a la Conselleria d'Agricultu-

ra, Ramaderia i Pesca, i encara estem parlant... Personalment, jo vaig portar aquest informe al Conseller i en aquests moments encara estem pendents de la resposta, però nosaltres hi estem insistint. Justament fa poc que hem rebut un informe europeu, el qual nosaltres els hem presentat com un argument més per al salvament d'aquests aiguamolls, d'aquest parc natural que han de ser els aiguamolls de Pals.

Penso que les preguntes bàsiques del senyor Casanovas han quedat contestades.

Quant a les preguntes del senyor Casares, que són quatre... Senyor Casares, li agraeixo molt sincerament el detallat informe que vostè ha posat a la nostra memòria, i dir-li que molts dels seus punts són compartits, com ho ha pogut veure en la meua exposició i, fins i tot, en el report que nosaltres els hem presentat.

Quant a les insuficiències pressupostàries que nosaltres podríem tenir, en aquest moment he de repetir-li que, des del principi, hem configurat la institució com una empresa de tipus privat; llavors sí que nosaltres, sobre les necessitats que se'ns van presentant, nosaltres mirem d'anar-les resolent sobre, fins i tot, el projecte més o menys que nosaltres fem o projectem al començament d'any, en demanar el pressupost, i calculem per l'espai, i sobre les queixes que nosaltres rebem, fem uns càlculs perquè, des del punt de vista funcional, tinguem cobertes les nostres necessitats de tipus pressupostari.

Quant a les de tipus material, nosaltres també les hem previst per endavant, però resulta que s'ha endarrerit, potser, més del compte el que havíem previst com a trasllat a la nova seu, i aquests mitjans que nosaltres necessitem per a aquest trasllat estan quantificant-se i, en aquell moment, nosaltres demanarem l'ajut, l'esforç i tot el que aquesta Comissió pugui realitzar a la Comissió de Govern o a la Mesa del Parlament perquè ens ajudi a la consecució del pla que nosaltres presentarem.

També això implicarà un augment, com és lògic, de plantilla, perquè en aquests moments nosaltres hem calculat que les hores extres que s'han treballat passen més d'un mes i dies per persona, el que s'ha anat treballant, les quals no han estat remunerades ni compensades, com és lògic, amb temps. Això ha estat un dels esforços que ha fet el personal de la institució, el qual, per això, ha merescut i mereix el nostre agraïment.

La segona pregunta : la intensificació sobre la nostra força..., en fi, m'ha demanat, el senyor Casares, una mica més d'energia en les nostres relacions amb l'Administració. És evident que hem de tenir en compte que el Síndic de Greuges es mou en uns marcs molt determinats, en els quals, és clar, no pot fixar uns procediments correctius; és a dir, no podem fer unes correccions al que són unes insistències que nosaltres fem sobre l'Administració. No solament amb unes insistències de tipus... No s'han limitat a unes insistències de tipus epistolar o per ofici, sinó que han estat telefòniques, i de tipus personal. Molts assessors s'han traslladat a l'Administració, als departaments, i han indagat i han fiscalitzat els expedients. Personalment, jo he tingut en bastantes ocasions amb els consellers —sobretot amb els que teníem més problemes, com és el d'Ensenyament, o com és el de Sanitat i el d'Administració Local— converses personals per resoldre problemes que estaven pràcticament encallats o que no tenien una resposta suficientment clara.

Evidentment, nosaltres podem fer i podríem utilitzar aquesta

Comissió; és a dir que nosaltres podríem fer una denúncia, en aquest cas, en aquest moment, potser no ha estat tan extrema la negativa o la desatenció, podríem dir, per part de l'Administració, perquè hauria merescut... Per a nosaltres, aquesta és una de les posicions que nosaltres pensem que és la Comissió aquesta, la denúncia a la Comissió i la denúncia als mitjans de comunicació. Als mitjans de comunicació, alguna vegada ho hem fet —a la ràdio...—, sense, potser, anomenar taxativament les persones o, potser, el departament. Si creiem que això és necessari i cal fer-ho, no dubti el senyor Casares que ho farem.

L'informe sobre les presons. Nosaltres, aquest informe, evidentment, hem fet un avanç del que nosaltres estem fent. Les presons, per a nosaltres, és un tema que ens té, en fi, amb molta dedicació. No obstant això, ha de tenir present el senyor Casares que, en aquest cas, tenim el personal limitat, i que això representa moltes hores, i són pocs els mitjans que nosaltres tenim per dur-ho a terme.

No obstant això, jo... No és pas que nosaltres no tinguem, no solament la relació i el comportament i el contacte amb molts presos, perquè nosaltres tenim una normal i directa relació epistolar, i ens preocupem sobre la seva situació, de molts d'ells, l'estat en què es troben, ja sigui en la defensa del seus drets inherents, humans, com per la seva situació dintre de la categoria com a presos és evident que en aquesta subàrea, que nosaltres penso que hem mimat, hem tingut una especial dedicació, en aquest moment no podem oferir uns escandalls d'hores dedicats, però sí que són moltes les visites que hem fet, i que nosaltres podem demostrar.

Efectivament, nosaltres no hem fet una menció directa, potser, en la memòria, de la infermeria de la Model. L'hem estudiada durant el mes de març, i l'estem encara estudiant actualment. Nosaltres creiem que, per tenir una idea molt concreta de tots aquests serveis de les presons, es necessita bastant temps —molt de temps— i bastant d'estudi. No solament els de la infermeria, pròpiament, sinó les de cada galeria. Òbviament, hi ha deficiències, però nosaltres les volem quantificar i qualificar i per a nosaltres això comportarà, pel cap baix, sis o set visites, que, en realitat, estan ja projectades.

La quarta pregunta, sobre l'esforç dels diferents nivells de les esferes de l'Administració. Evidentment, qualificar i quantificar aquest esforç és una mica difícil, poder-ho quantificar en aquest moment. No obstant això, nosaltres en prenem nota i espero que en la memòria del pròxim any nosaltres puguem donar una resposta potser més ajustada al senyor Casares.

Aquests diàlegs ens serveixen molt, com nosaltres hem dit en l'exposició que acabo de manifestar, justament, aquests punts de contacte, perquè puguem desenrotllar amb més perfectibilitat la nostra memòria. Els problemes socials i econòmics són els que a nosaltres ens han preocupat sempre més, i crec que aquesta és una de les funcions bàsiques de la nostra institució.

Al senyor Colomines li agraeixo que ha fet un comentari molt detallat de la nostra memòria, i penso que hem anat coincidint, i agraeixo, doncs, el detall amb què se l'ha estudiada. El transvasament que diu que, en la relació que nosaltres tenim amb el Defensor del Poble, evidentment, és una cooperació directa de les queixes que nosaltres podem formular a ell, en relació amb les queixes que ens formulen els ciutadans d'aquí quan tenen un problema amb l'Administració central o la perifèria que hi ha aquí. Moltes vegades el mateix Defensor del Poble ens demana la cooperació perquè les resolguem. Nosaltres tenim la facilitat del contacte directe i immediat del Governador Civil. Es tracta també del Capità General, com ha passat amb les objeccions de consciència, o bé amb el Delegat de l'Estat aquí, senyor Martí Jusmet, amb els quals no hem tingut mai amb cap d'ells cap problema, al contrari, hem tingut facilitats totals quan nosaltres hi hem acudit.

També, quan s'ha tractat de problemes de catalans que han tingut problemes amb l'Administració central, el Defensor del Poble s'ha posat d'immediat... Ha deixat, més ben dit, de banda, i ha donat preferència a les peticions que nosaltres li hem fet.

Quant a la normalització de la llengua, evidentment, hi ha molt camp encara a recórrer, a estabilitzar i a centrar aquest procés, que va lent. Nosaltres, d'ofici, precisament, hem fet i hem preguntat i tenim un dossier que, si interessa al senyor Colomines, l'hi enviarem, sobre, precisament, un problema que al nostre entendre ha quedat pendent, que, si bé en el registre civil s'ha esmenat que es pugui fer la traducció del nom i del cognom amb ortografia catalana, en canvi s'ha deixat la copulativa castellana, la «y» grega, o sigui que, actualment, en fi, es pot portar a terme la traducció a l'ortografia del nom i el cognom, però en canvi és mantingut... Nosaltres hem fet un llarg informe, molt exhaustiu, sobre aquesta qüestió, i l'hem enviat tant al Conseller de Cultura, al Conseller de Justícia i dirigit, també, al Ministeri de Justícia. Nosaltres havíem fet ja, prèviament, una gestió en aquest sentit amb el Defensor del Poble, però, evidentment, el Defensor del Poble va dir que creia que això ja aniria en el paquet de la reforma del registre civil per a aquests casos. Però encara està, això, pendent de solució.

I res més. Suposo que aquestes han estat les preguntes o els punts principals que se'ns han suscitat en aquest moment, i ho repeteixo, agrair-los no solament l'assistència, sinó aquest diàleg que hem establert i que, com sempre, nosaltres mantinem, no en aquesta sessió, sinó en la nostra institució, per a qualsevol cosa que a algun de vostès els pugui interessar, de qualsevol tema en què nosaltres puguem ser útils i intervenir.

Molt agrait.

La Sra. PRESIDENTA : Agrair, doncs, la presència de l'Honorable Síndic de Greuges, i tota la informació que ens ha lliurat en aquesta sessió informativa, i s'aixeca la sessió.

(Són dos quarts d'una del migdia i catorze minuts.)